

KOMISJONI OTSUS,**23. juuni 2014,****millega kehtestatakse madratsitele ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid***(teatavaks tehtud numbri C(2014) 4083 all)***(EMPs kohaldatav tekst)**

(2014/391/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 2,

olles konsulteerinud Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 66/2010 kohaselt võib ELi ökomärgise anda toodetele, mille mõju keskkonnale kogu olelusringi jooksul on väike.
- (2) Määruses (EÜ) nr 66/2010 on sätestatud, et ELi ökomärgise andmise kriteeriumid kehtestatakse tooterühmade kaupa.
- (3) Komisjoni otsusega 2009/598/EÜ ⁽²⁾ on kehtestatud madratsite ökoloogilised kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded, mis kehtivad kuni 30. juunini 2014.
- (4) Selleks et paremini kajastada selle tooterühma turu olukorda ja võtta arvesse uuendusi viimastel aastatel, on asjakohane muuta tooterühma koosseisu ja vaadata läbi ökoloogilised kriteeriumid.
- (5) Muudetud kriteeriumid ning nendele vastavad hindamis- ja kontrollimisnõuded peaksid kehtima neli aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast, võttes arvesse käesoleva tooterühma uuendamistsükli. Kõnealuste kriteeriumidega kavandatakse kestlikumalt kasutada toodetud materjale (arvestades olelusringi analüüsivat käsitlust), piirata ohtlike ühendite kasutamist, vähendada ohtlike jääke ja madratsitest tekkivat ruumisise õhu saastet ning edendada vastupidavaid ja kvaliteetseid tooteid, mida on kerge parandada ja lahti võtta.
- (6) Otsus 2009/598/EÜ tuleks seepärast asendada käesoleva otsusega.
- (7) Tuleks ette näha üleminekuajaks nende tootjate jaoks, kelle toodetud madratsitele on antud ELi ökomärgis vastavalt otsuses 2009/598/EÜ sätestatud kriteeriumidele, et neil oleks piisavalt aega viia oma tooted vastavusse muudetud kriteeriumide ja nõuetega.
- (8) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on vastavuses määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Madratsite tooterühma kuuluvad tooted, mis koosnevad täidismaterjaliga täidetud riidekattest ning mida saab paigutada olemasolevale voodi tugitarindile või mis on ette nähtud vabalt paigutamiseks ja kasutamiseks magamis- või puhkamisalusena siseruumis.

⁽¹⁾ ELT L 27, 30.1.2010, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni otsus 2009/598/EÜ, 9. juuli 2009, millega kehtestatakse madratsite ühenduse ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 203, 5.8.2009, lk 65).

2. Sellesse tooterühma ei kuulu puust ja pehmenusega voodi tugitarindid, täispuhutavad madratsid, vesimadratsid ega nõukogu direktiivi 93/42/EMÜ⁽¹⁾ kohaselt klassifitseeritud madratsid.

Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „võrevoodi madrats” — madrats, mis on lühem kui 1 400 mm;
- 2) „kõrvaldatav aine” — aine, mille lahustunud orgaaniliste süsinikuühendite lagunemisaste 28-päevases katses on 80 %, kui katse tehakse ühel järgmistest katsemeetoditest: OECD 303 A/B, ISO 11733;
- 3) „potentsiaalselt biolagunev aine” — aine, mille lahustunud orgaaniliste ühendite lagunemisaste 28-päevases katses on 70 % või mille hapnikuvajadus või süsihappegaasitoodang 28-päevases katses on 60 % teoreetiliselt suurimast võimalikust, kui katse tehakse ühel järgmistest katsemeetoditest: ISO 14593, OECD 302 A, ISO 9887, OECD 302 B, ISO 9888, OECD 302 C;
- 4) „kergesti biolagunev aine” — aine, mille lahustunud orgaaniliste ühendite lagunemisaste 28-päevases katses on 70 % või mille hapnikuvajadus või süsihappegaasitoodang 28-päevases katses on 60 % teoreetiliselt suurimast võimalikust, kui katse tehakse ühel järgmistest katsemeetoditest: OECD 301 A, ISO 7827, OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 301 D, ISO 10708, OECD 301 E, OECD 301 F, ISO 9408;
- 5) „pooleldi lenduv orgaaniline ühend” (*semi-volatile organic compound* — SVOC) — orgaaniline ühend ligikaudse keemistäpiga üle 287 °C, mis elueerub gaaskromatograafi kolonnist *n*-heksadekaani (välja arvatud) ja *n*-dokosaani (kaasa arvatud) vahemikus, kui mõõtmisi tehakse kapillaarkolonniga, mis on kaetud fenüülpolüsiloksaani (5 %) ja metüülpolüsiloksaaniga (95 %);
- 6) „väga lenduv orgaaniline ühend” (*very volatile organic compound* — VVOC) — orgaaniline ühend ligikaudse keemistäpiga alla 68 °C, mis elueerub gaaskromatograafi kolonnist enne *n*-heksaani, kui mõõtmisi tehakse kapillaarkolonniga, mis on kaetud fenüülpolüsiloksaani (5 %) ja metüülpolüsiloksaaniga (95 %);
- 7) „lenduv orgaaniline ühend” (*volatile organic compound* — VOC) — orgaaniline ühend ligikaudse keemistäpiga vahemikus 68 °C — 287 °C, mis elueerub gaaskromatograafi kolonnist *n*-heksaani ja *n*-heksadekaani (need ained kaasa arvatud) vahemikus, kui mõõtmisi tehakse kapillaarkolonniga, mis on kaetud fenüülpolüsiloksaani (5 %) ja metüülpolüsiloksaaniga (95 %).

Artikkel 3

Et tootele saaks anda ELi ökomärgise määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel, peab toode kuuluma käesoleva otsuse artiklis 1 määratletud madratsite tooterühma ning vastama lisas sätestatud kriteeriumidele ja asjaomastele hindamis- ja kontrollimisnõuetele.

Artikkel 4

Madratsite tooterühma kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollimisnõuded kehtivad neli aastat käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 5

Madratsite tooterühmale antakse halduseesmärgil koodnumber „014”.

Artikkel 6

Otsus 2009/598/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

⁽¹⁾ Nõukogu direktiiv 93/42/EMÜ, 14. juuni 1993, meditsiiniseadmete kohta (EÜTL L 169, 12.7.1993, lk 1).

Artikkel 7

1. Erandina artiklist 6 hinnatakse otsuses 2009/598/EÜ sätestatud tingimuste järgi neid madratsite tooterühma kuuluvatele toodetele ELi ökomärgise andmise taotlusi, mis on esitatud enne käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva.

2. Sellised madratsite tooterühma kuuluvatele toodetele ELi ökomärgise andmise taotlused, mis on esitatud kahe kuu jooksul alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast, võivad olla koostatud kas otsuses 2009/598/EÜ või käesolevas otsuses sätestatud kriteeriumide alusel.

Taotlusi hinnatakse vastavalt nende koostamise aluseks olnud kriteeriumidele.

3. ELi ökomärgise lubasid, mis on välja antud otsuse 2009/598/EÜ kriteeriumide alusel, võib kasutada 12 kuud pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist.

Artikkel 8

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 23. juuni 2014

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Janez POTOČNIK

LISA

RAAMTINGIMUSED**Hindamis- ja kontrollimisnõuded**

Iga kriteeriumi juures on esitatud konkreetsed hindamis- ja kontrollimisnõuded.

Kui taotlejalt nõutakse kõnealustele kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks kinnituste, dokumentide, analüüsi- ja katseprotokollide või muude tõendite esitamist, võivad tõendusmaterjalid pärineda vastavalt vajadusele taotlejalt ja/või tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnijatelt jne.

Pädevad asutused tunnustavad eelistatavalt katseid, mis on akrediteeritud vastavalt normile ISO 17025, ja kontrollimisi, mida on teinud asutused, mis on akrediteeritud vastavalt standardile EN 45011 või samaväärsele rahvusvahelisele standardile.

Vajaduse korral võib kasutada ka muid katsemeetodeid peale nende, mis on esitatud iga kriteeriumi jaoks, kui taotlust hindav pädev asutus on nende samaväärsust kinnitanud.

Vajaduse korral võivad pädevad asutused nõuda lisadokumente ja teha sõltumatut kontrolli.

Eeltingimusena peab toode vastama kõigile õiguslikele nõuetele, mida esitatakse selles riigis (nendes riikides), kus toode kavatakse turule lasta. Taotleja peab kinnitama toote vastavust sellele tingimusele.

EUROOPA LIIDU ÖKOMÄRGISE KRITERIUMID

Madratsitele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid

1. Vahtlateks
2. Vahtpolüuretaan
3. Traat ja vedrud
4. Kookoskiud
5. Tekstiilmaterjal (madratsikatte ja tädisena kasutatav riie ja kiud)
6. Liimid ja liimained
7. Leegiaeglustid
8. Biotsiidid
9. Plastifikaatorid
10. Ained ja segud, mis on keelatud või mida võib kasutada piiratud
11. Teatavate lenduvate orgaaniliste ühendite (SVOC, VOC, VVOC) eraldumine madratsist
12. Tehnilised näitajad
13. Materjalide lahtivõtmist ja taaskasutamist arvestav kavandamine
14. ELi ökomärgisel esitatav teave
15. Tarbijatele esitatav täiendav teave

Ökomärgise kriteeriumid vastavad kõige keskkonnasõbralikumatele toodetele madratsiturul.

Kuigi tootmine on seotud kemikaalide kasutamisega ja saasteainete eraldumisega, on ohtlike ainete kasutamine igal võimalikul juhul ära jäetud või on piiratud hädavajalikkuga, et tagada toote toimivus ning ühtlasi järgida rangeid madratsite kvaliteedi ja ohutuse nõudeid. Sellepärast on kehtestatud teatavate erandite tegemise tingimused teatavate ainete ja ainerühmade kasutamiseks eritingimustes, et mitte keskkonda koormata teistes olusringi järkudes ja seoses keskkonnamõjuga, piirates kasutamist vaid hädavajalikele juhtudele, kui teisi lahendusi ei ole turul saadaval.

1. kriteerium: vahtlateks

Märkus. Allpool esitatud nõuetele vastavus on vajalik ainult juhul, kui vahtlateksit on üle 5 % madratsi massist.

1.1. Piiratud kasutusega ained

Allpool loetletud ainete sisaldus vahtlatesis ei tohi ületada järgmisi väärtusi.

Ainerühm	Aine	Piirnorm (miljondikes)	Hindamise ja kontrollimise tingimused
Klorofenoolid	Mono- ja diklooritud fenoolid (soolad ja estrid)	1	A
	Muud klorofenoolid	0,1	A
Raskmetallid	Arseen (As)	0,5	B
	Kaadmium (Cd)	0,1	B
	Koobalt (Co)	0,5	B
	Summaarne kroom (Cr)	1	B
	Vask (Cu)	2	B
	Elavhõbe (Hg)	0,02	B
	Nikkel (Ni)	1	B
	Plii (Pb)	0,5	B
	Antimon (Sb)	0,5	B
Pestitsiidid (*)	Aldriin	0,04	C
	o,p-DDE	0,04	C
	p,p-DDE	0,04	C
	o,p-DDD	0,04	C
	p,p-DDD	0,04	C
	o,p-DDT	0,04	C
	p,p-DDT	0,04	C
	Diasinon	0,04	C
	Dikloorfentioon	0,04	C
	Dikloorfoss	0,04	C
	Dieldriin	0,04	C

Ainerühm	Aine	Piirnorm (miljondikes)	Hindamise ja kontrollimise tingimused
	Endriin	0,04	C
	Heptakloor	0,04	C
	Heptakloorepoksiid	0,04	C
	Heksaklorobenseen	0,04	C
	Heksaklorotsükloheksaan	0,04	C
	α -heksaklorotsükloheksaan	0,04	C
	β -heksaklorotsükloheksaan	0,04	C
	γ -heksaklorotsükloheksaan (lindaan)	0,04	C
	δ -heksaklorotsükloheksaan	0,04	C
	Malatioon	0,04	C
	Metoksikloor	0,04	C
	Mireks	0,04	C
	Etüülparatioon	0,04	C
	Metüülparatioon	0,04	C
Muud piiratud kasutusega ained	Butadieen	1	D

(*) Ainult selliste vahtlateksite puhul, mis sisaldavad vähemalt 20 massiprotsenti looduslikku lateksit.

Hindamine ja kontrollimine:

- Klorofenoolide kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. 5 g proovimaterjali jahvatatakse ning sellest eraldatakse klorofenoolid fenoolide (PCP), naatriumsoolade (SPP) või estritena. Eraldatud aineid uuritakse gaaskromatograafia. Aineid määratakse mass-spektromeetri või elektronhaardedetektoriga.
- Raskmetallide kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Jahvatatud proovimaterjal elueeritakse DIN 38414-S4 järgi või vahekorras 1:10. Saadud filtraat filtreeritakse 0,45-mikronise silmaga membraaniga filtriga (vajaduse korral rõhu all). Saadud lahuses uuritakse raskmetallide sisaldust induktiivsidestusega plasma aatomiemissioonspektromeetriga või aatomabsorptsioonspektromeetriga, kasutades hüdriidiga või külmaurpihustamist.
- Pestitsiidide kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. 2 g proov ekstraheeritakse ultrahelivannis heksaani ja diklorometaani segus vahekorraga 85:15. Ekstrakt puhastatakse atsetonitriiliga loksutamise teel või kromatograafia, kasutades adsorbendina florisili (magneesiumsilikaat). Ained määratakse ja nende sisaldus tehakse kindlaks gaaskromatograafia, kasutades elektronhaardedetektorit või massispektroskoopiat. Pestitsiidide katse tuleb teha juhul, kui vahtlateks sisaldab vähemalt 20 % looduslikku lateksit.

D. Butadieeni kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Pärast vahtlateksi jahvatamist ja kaalumist võetakse proov nn ülaosast (*headspace sampling*). Butadieenisaldus määratakse gaaskromatograafia, kasutades leekionisatsiooni.

1.2. Teatavate lenduvate orgaaniliste ühendite (SVOC, VOC, VVOC) heide

Eespool nimetatud ainete mahusisaldus, mis on määratud nn katsekambri meetodil, ei tohi 24 tunni möödudes ületada järgmisi piirnorme.

Aine	Piirnorm (mg/m ³)
1,1,1-trikloroetaan	0,2
4-fenüülsüklohekseen	0,02
Süsinikdisulfiid	0,02
Formaldehüüd	0,005
Nitrosamiin (*)	0,0005
Stüreen	0,01
Tetrakloroetüleen	0,15
Tolueen	0,1
Trikloretüleen	0,05
Vinüülkloriid	0,0001
Vinüülsüklohekseen	0,002
Aromaatsed süsivesinikud (kokku)	0,3
Lenduvad orgaanilised ühendid (kokku)	0,5

(*) N-nitrosodimetüülamiin (NDMA), N-nitrosodietüülamiin (NDEA), N-nitrosometüületüülamiin (NMEA), N-nitrosodi-i-propüülamiin (NDIPA), N-nitrosodi-n-propüülamiin (NDPA), N-nitrosodi-n-butüülamiin (NDBA), N-nitrosopürrolidinoon (NPYR), N-nitrosopiperidiin (NPIP), N-nitrosomorfoliin (NMOR).

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Katsekambri analüüs tuleb teha standardi ISO 16000-9 järgi. Sissemahitud proovi hoitakse toatemperatuuril vähemalt 24 tundi. Seejärel proov võetakse välja ja pannakse kohe katsekambrisse. Proov tuleb panna hoidjale, et õhk pääseks igast küljest proovile ligi. Kliimatingimused tuleb seadistada vastavalt standardile ISO 16000-9. Katsetulemuste võrdlemiseks peab pinna eriventilatsioon ($q = n/l$) olema 1. Ventilatsioonikiirus peab olema 0,5–1. Õhuproovid tuleb võtta 24 ± 1 tundi pärast seda, kui kambri on hoitud tund aega vastavalt kas DNPH kassette, et teha formaldehüüdi ja teiste aldehüüdide analüüs, või Tenax TA kassette, et määrata teisi lenduvaid orgaanilisi ühendeid. Teiste ühendite analüüsimiseks võib proovi võtta hiljem, kuid enne 30 tunni möödumist.

Formaldehüüdi ja teiste aldehüüdide analüüsid tuleb teha standardi ISO 16000-3 järgi. Lenduvate orgaaniliste ühendite analüüs tuleb teha standardi ISO 16000-6 järgi, kui ei ole teisiti sätestatud.

Standardi CEN/TS 16516 järgi tehtud katsed loetakse samaväärseks sarja ISO 16000 standardite järgi tehtud katsetega.

Nitrosamiinide analüüs tuleb teha gaaskromatograafia koos soojusenergia analüsaatoriga (GC-TEA) meetodi BGI 505–23 (varem: ZH 1/120.23) kohaselt või samaväärsel meetodil.

1.3. Värvid

Kui kasutatakse värve, peavad need vastama 5. kriteeriumi punktile 5.

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama kas vahtlateksitootja kinnituse, et värve ei kasutata, või kui kasutatakse, kinnituse, et kriteerium on täidetud, ja lisama sellekohased dokumendid.

2. kriteerium: vahtpolüuretaan

Märkus. Allpool esitatud nõuetele vastavus on vajalik ainult juhul, kui poliüuretaanvahtu on üle 5 % madratsi massist.

2.1. Piiratud kasutusega ained

Allpool loetletud ainete sisaldus poliüuretaanvahus ei tohi ületada järgmisi väärtusi.

Ainerühm	Aine (lühend, CASi number, elemendi tähis)	Piirnorm	Hindamis- ja kontrollitingimused
Biotsiidid	8. kriteeriumi punkti 1 kohaselt piiratud kasutusega ained	Ei ole tahtlikult lisatud	A
Raskmetallid	Arseen (As)	0,2 miljondikku	B
	Kaadmium (Cd)	0,1 miljondikku	B
	Koobalt (Co)	0,5 miljondikku	B
	Summaarne kroom (Cr):	1,0 miljondikku	B
	Kroom VI (Cr VI)	0,01 miljondikku	B
	Vask (Cu)	2,0 miljondikku	B
	Elavhõbe (Hg)	0,02 miljondikku	B
	Nikkel (Ni)	1,0 miljondikku	B
	Plii (Pb)	0,2 miljondikku	B
	Antimon (Sb)	0,5 miljondikku	B
Seleen (Se)	0,5 miljondikku	B	

Ainerühm	Aine (lühend, CASi number, elemendi tähis)	Piirnorm	Hindamis- ja kontrollitingimused
Plastifikaatorid	Di-iso-nonüüftalaat (DINP, 28553-12-0)	0,01 % (massi järgi, summaarselt)	C
	Di-n-oktüüftalaat (DNOP, 117-84-0)		
	Di-(2-etüülheksüül)-ftalaat (DEHP, 117-81-7)		
	Di-iso-detsüüftalaat (DIDP, 26761-40-0)		
	Butüülbensüüftalaat (BBP, 85-68-7)		
	Dibutüüftalaat (DBP, 84-74-2)		
	Ftalaadid		
TDA ja MDA	2,4-tolueendiamiin (2,4-TDA, 95-80-7)	5,0 miljondikku	D
	4,4'-diaminodifenüülmetaan	5,0 miljondikku	D
	(4,4'-MDA, 101-77-9)		
Tinaorgaanilised ühendid	Tributüültin (TBT)	50 miljardikku	E
	Dibutüültin (DBT)	100 miljardikku	E
	Monobutüültin (MBT)	100 miljardikku	E
	Tetrabutüültin (TeBT)	—	—
	Monooktüültin (MOT)	—	—
	Dioktüültin (DOT)	—	—
	Tritsükloheksüültin (TcyT)	—	—
	Trifenüültin (TPhT)	—	—
	Kokku	500 miljardikku	E
Muud piiratud kasutusega ained	Klooritud või broomitud dioksiinid ja furaanid	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Klooritud süsivesinikud (1,1,2,2-tetrakloroetaan, pentakloroetaan, 1,1,2-trikloroetaan, 1,1-dikloroetüleen)	Ei ole tahtlikult lisatud	A

Ainerühm	Aine (lühend, CASi number, elemendi tähis)	Piirnorm	Hindamis- ja kontrollitingimused
	Klooritud fenoolid (PCP, TeCP, 87-86-5)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Heksaklorotsükloheksaan (58-89-9)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Monometüüldibromo-difenüülmetaan (99688-47-8)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Monometüüldikloro-difenüülmetaan (81161-70-8)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Nitritid	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Polübroomitud bifenüülid (PBB, 59536-65-1)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Pentabromodifenüüleeter (PeBDE, 32534-81-9)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Oktabromodifenüüleeter (OBDE, 32536-52-0)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Polüklooritud bifenüülid (PCB, 1336-36-3)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Polüklooritud terfenüülid (PCT, 61788-33-8)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Tris-(2,3-dibromopropüül)fosfaat (TRIS, 126-72-7)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Trimetüülfosfaat (512-56-1)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Tris-(asiridinüül)fosfinoksiid (TEPA, 545-55-1)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Tris(2-kloroetüül)fosfaat (TCEP, 115-96-8)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Dimetüülmetüülfosfonaat (DMMP, 756-79-6)	Ei ole tahtlikult lisatud	A

Hindamine ja kontrollimine.

- A. Biotsiidide, ftalaatide ja muude kehtivate piirangutega ainete kohta tuleb esitada taotleja ja vahu valmistajate kinnitus selle kohta, et loetelus esitatud aineid ei ole tahtlikult vahu koostisesse lisatud.
- B. Raskmetallide kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Jahvatatud proovimaterjal elueeritakse DIN 38414-S4 järgi või vahekorras 1:10. Saadud filtraat filtreeritakse 0,45-mikronise silmaga membraaniga filtriga (vajaduse korral rõhu all). Saadud lahuses uuritakse raskmetallide sisaldust induktiivsidadestusega plasma aatomemissioonspektromeetriga (ICP-AES või ICP-OES) või aatomabsorptsioonspektromeetriga, kasutades hüdriidiga või külmaurpühustamist.
- C. Plastifikaatorite kogusisalduse kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Proov peab olema kuuest osaproovist koondproov; osaproovid tuleb võtta iga külje välispinna alt (kuid mitte sügavamalt kui 2 cm pinnast). Ekstraheerimiseks diklorometaaniga kasutatakse heakskiidetud meetodit ja analüüs tehakse gaas-kromatograafia-mass-spektromeetria (GC/MS) või kõrgsurvedelikkromatograafia (HPLC/UV) abil.

- D. TDA ja MDA kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Proov peab olema kuuest osaproovist koondproov; osaproovid tuleb võtta iga külje välispinna alt (kuid mitte sügavamalt kui 2 cm pinnast). Ekstraheerimine tehakse äädika 1 % vesilahusega. Sama vahuprooviga tehakse neli kordusekstraheerimist, milleks kasutatakse ülejäänud proovi, iga kord massi ja mahu vahekorras 1:5. Ekstraktid valatakse kokku, täidetakse kuni teatava mahuni, seejärel filtreeritakse ja tehakse analüüs kõrgsurvevedelikkromatograafia (HPLC-UV või HPLC-MS). Kui HPLC-UV kasutamisel võib olla tegemist segava mõjuga, tuleb teha kordusanalüüs kõrgsurvevedelikkromatograafia-mass-spektromeetria (HPLC-MS) abil.
- E. Tinaorgaaniliste ühendite kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Proov peab olema kuuest osaproovist koondproov; osaproovid tuleb võtta igalt proovi küljelt välispinna alt (kuid mitte sügavamalt kui 2 cm pinnast). Ekstraheeritakse tund aega toatemperatuuril ultrahelivannis. Ekstrahendina kasutatakse järgmist segu: 1 750 ml metanooli + 300 ml äädikhapet + 250 ml puhverlahust (pH 4,5). Puhverlahus koosneb 164 g naatriumatsetaadist 1 200 ml vee ja 165 ml äädikhappe segus, millele lisatakse vett kuni mahuni 2 000 ml. Pärast ekstraheerimist valmistatakse alküültinaühendite derivaadid, milleks lisatakse naatriumtetraetüülboraadi lahust tetra-hüdrofuraanis (THF). Derivaat ekstraheeritakse välja n-heksaaniga ja proovi ekstraheeritakse veel üks kord. Mõlemad heksaani ekstraktid valatakse kokku ja segust määratakse tinaorgaanilised ühendid gaaskromatograafia, kasutades mass-selektiivset detektorit selektiivsete ionide jälgimise režiimis.

2.2. Teatavate lenduvate orgaaniliste ühendite (SVOC, VOC, VVOC) heide

Eespool nimetatud ainete mahusisaldus, määratud nn katsekambri (*test chamber*) meetodil, ei tohi 72 tunni möödudes ületada järgmisi piirnorme.

Aine (CASi number)	Piirnorm (mg/m ³)
Formaldehüüd (50-00-0)	0,005
Tolueen (108-88-3)	0,1
Stüreen (100-42-5)	0,005
Iga leitud ühend, mis Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 ⁽¹⁾ kohaselt klassifitseeritakse kategooriasse C1A või C1B	0,005
Kõikide selliste leitud ainete summa, mis määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt klassifitseeritakse kategooriasse C1A või C1B	0,04
Aromaatsed süsivesinikud	0,5
Lenduvad orgaanilised ühendid (kokku)	0,5

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1272/2008, 16. detsember 2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Vahuproov pannakse heite määramise katsekambri põhja ja hoitakse kambri kolm päeva standardite ISO 16000-9 ja ISO 16000-11 kohaselt järgmistel tingimustel: temperatuur 23 °C, suhteline niiskus 50 %, õhuvahetus 0,5 korda tunnis ja koormustegur L (kogu proovi kokkupuutepinna ja kambri ruumala suhe) 0,4 m²/m³ (servad ja tagakülj vabalt ligipääsetavad). Proov võetakse 72 ± 2 tundi pärast kambri koormamist tunni aja jooksul kas Tenax TAga lenduvate orgaaniliste ühendite määramiseks või DNPH kassettidega formaldehüüdi määramiseks. Lenduvaid orgaanilisi ühendeid, mida püütakse sorbendiga Tenax TA täidetud katsutitesse, analüüsitakse termo-desorptsioon-GC-MS-i meetodil standardi ISO 16000-6 kohaselt. Tulemused on poolkvantitatiivsed ja väljendatakse tolueenina. Registreeritakse kõik üksikud koostisained, mille sisaldus on vähemalt 1 µg/m³. Lenduvate orgaaniliste ühendite kogusisaldus on kõikide selliste koostisainete summa, mille sisaldus on vähemalt 1 µg/m³ ja mis elueeruvad retentsioonaja vahemikus n-heksaanist (C6) kuni

n-heksadekaanini (C16), mõlemad kaasa arvatud. Kõikide määruse (EÜ) nr 1272/2008 järgi kategooriatesse C1A või C1B kuuluvate ühendite summa on kõigi selliste ainete summa, mille sisaldus on vähemalt $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Kui katse tulemused ületavad standardiga ettenähtud piirnorme, tuleb sisaldused määrata ühendite kaupa. Formaldehüüdi määramiseks võib koguda prooviõhu DNPH kasseti ja seejärel teha analüüs HPLC/UV meetodil standardi ISO 16000-3 kohaselt.

Standardi CEN/TS 16516 järgi tehtud katsed loetakse samaväärseks sarja ISO 16000 standardite järgi tehtud katsetega.

Märkus.

- Kambri ruumala peab olema kas 0,5 või 1 m³.
- Katsekambris ruumalaga 0,5 m³ peab olema üks proov (25 cm × 20 cm × 15 cm) vertikaalselt püsti küljel mõõduga 20 cm × 15 cm.
- Katsekambris ruumalaga 1 m³ peab olema kaks proovi (25 cm × 20 cm × 15 cm) vertikaalselt püsti küljel mõõduga 20 cm × 15 cm ja need kaks proovi peavad olema katsekambris teineteisest 15 cm kaugusel.

2.3. Värvid

Kui kasutatakse värve, peavad need vastama 5. kriteeriumi punktile 5.

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama kas vahlateksitootja kinnituse, et värve ei kasutata, või kui värve kasutatakse, siis kinnituse, et kriteerium on täidetud, ja lisama sellekohased dokumendid.

2.4. Isotsüanaatide summaarse kloorisisalduse määramine

Kui poliüuretaanvahu tootmisel kasutatakse tolueendiisotsüanaadi isomeeride segu, tuleb jälgida, et kloorisisaldus nendes isotsüanaatides ei oleks suurem kui 0,07 massiprotsenti.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama kinnituse, et vahutootja ei kasuta selliseid aineid, või ASTM D4661-93 kohaselt või samaväärsetel tingimustel tehtud katsete tulemused.

2.5. Vahustavad ained

Halogeenorgaanilisi ühendeid ei tohi kasutada vahustava aine ega vahustava abiaienena.

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama vahutootja kinnituse, et selliseid aineid ei kasutata.

3. kriteerium: traat ja vedrud

Märkus. Allpool esitatud nõuetele vastavus on nõutav ainult juhul, kui traate ja vedrusid on üle 5 % madratsi massist.

3.1. Rasvatustamine

Traadi ja/või vedrude puhastamisel ja/või rasvatustamisel orgaaniliste lahustitega tuleb kasutada suletud puhastus- või rasvatustamissüsteemi.

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama traadi ja/või vedrude tootja sellekohase kinnituse.

3.2. Galvaanimine

Vedrude pinda ei tohi katta galvaaniliselt metallikihiga.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama traadi ja/või vedrude tootja sellekohase kinnituse.

4. kriteerium: kookoskiud

Märkus. Allpool esitatud nõuetele vastavus on vajalik ainult juhul, kui kookoskiudu on üle 5 % madratsi massist.

Lateksvahu suhtes kehtivaid kriteeriume tuleb täita juhul, kui kookoskiudu on töödeldud lateksiga.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama kinnituse, et kookoskiudu ei ole lateksiga töödeldud, või sellise katse tulemused, mis tuleb lateksvahuga teha 1. kriteeriumi järgi.

5. kriteerium: tekstiilmaterjal (madratsikatte ja täidisena kasutatav riie ja kiud)

Märkused

- (1) Madratsikatte (katteriie) peab vastama kõikidele nõuetele (5.1– 5.11).
- (2) Täidis (polster) peab vastama nõudele 5.1. Kui täidisena kasutatakse villa, peab see vastama nõuetele 5.1, 5.2 ja 5.8.
- (3) Kõik ELi ökomärgist kandvad tekstiilmaterjalid, nagu on sätestatud komisjoni otsuses 2014/350/EL, (¹) loetakse vastavaks nõuetele 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.10 ja 5.11. Selleks et madratsile võiks anda ELi ökomärgise, peab madratsikatte vastama ka nõudele 5.9.

5.1. Ohtlike ainete (sealhulgas leegiaeglustid, biotsiidid ja plastifikaatorid) üldnõuded (kehtivad kõikide tekstiilmaterjalide kohta)

Kõik tekstiilmaterjalid: kõik tekstiilmaterjalid peavad vastama 7. (leegiaeglustid), 8. (biotsiidid), 9. (plastifikaatorid) ja 10. kriteeriumi (ohtlikud ained) nõuetele.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama kinnituse selle kriteeriumi täitmise kohta ja vastava kriteeriumi kohaselt nõutavad (7, 8, 9 ja 10) dokumendid.

5.2. Valmististes ja segudes kasutatavad lisaained (kohaldatakse mis tahes kiust katete ja villast täidiste suhtes)

Kõik katted: järgmisi aineid ei tohi kasutada mitte üheski valmistises ega segus, mida kasutatakse madratsikatte valmistamisel. Järgida tuleb katte puhul kehtivaid alküülfenoolide ja alküülfenüületoksülaatide sisalduse piirnorme.

Villast täidised: Alküülfenooli ja alküülfenooli etoksülaate ei tohi leida villast täidise valmistamiseks kasutatavates valmististes ega segudes ning tuleb järgida piirnorme nende sisalduse kohta täidises.

Aine (CASi number/lühend)	Piirnorm (mg/m ³)	Hindamis- ja kontrollimistingimused
Alküülfenoolid:		
— Nonüülfenool, isomeeride segu (25154-52-3)	25 (kokku)	A
— 4-nonüülfenool (104-40-5)		
— 4-nonüülfenool, hargahelaga (84852-15-3)		
— Oktüülfenool (27193-28-8)		
— 4-oktüülfenool (1806-26-4)		
— 4-tert-oktüülfenool (140-66-9)		
Alküülfenooli etoksülaadid (APEO) ja nende derivaadid		
— Polüoksüetüülitud oktüülfenool (9002-93-1)		
— Polüoksüetüülitud nonüülfenool (9016-45-9)		
— Polüoksüetüülitud p-nonüülfenool (26027-38-3)		

(¹) Komisjoni otsus 2014/350/EL, 5. juuni 2014, millega kehtestatakse tekstiiltoodetele ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 174, 13.06.2014, lk 45).

Aine (CASi number/lühend)	Piirnorm (mg/m ³)	Hindamis- ja kontrollimistingimused
Bis(hüdrogeenitud tahkerasvalkүүл)dimetüülammooniumkloriid (DTDMAC)	Ei kasutata	B
Distearüüldimetüülammooniumkloriid (DSDMAC)		
Di(kõvatahkerasv)dimetüülammooniumkloriid (DHTDMAC)		
Etüleendiamiintetraatsetaat (EDTA)		
Dietüleentriamiinpentaatsetaat (DTPA)		
4-(1,1,3,3-tetrametüülbutüül)fenool		
1-metüül-2-pürrolidoon		
Nitrilotriäädikhape (NTA)		

Hindamine ja kontrollimine:

- A. Taotleja peab esitama aruande lõpptoote katsetamise tulemustega; katse tuleb teha solvendiga ekstraheerimisega ja seejärel tuleb teha mõõtmine vedelikchromatograafia-mass-spektromeetriaga (LC-MS).
- B. Taotleja peab esitama kõnealuste ainete mittekasutamise kinnituse ja tarnija asjaomased ohutuskaardid kõikide tootmisjärkude kohta.

5.3. Märjas protsessis kasutatavad pindaktiivsed ained, riidepehendid ja kompleksitekitid (kohaldatakse mis tahes kiust katete suhtes)

Kõik pindaktiivsed ained, riidepehendid ja kompleksitekitid. Vähemalt 95 massiprotsenti pindaktiivsetest ainetest, riidepehendidest ja kompleksitekititest peavad vastama ühele järgmistest tingimustest:

- kergesti biolagunevad aeroobsetes tingimustes;
- potentsiaalselt biolagunevad või kõrvaldatavad reoveepuhastis.

Mitteioonsed ja katioonsed pindaktiivsed ained. Kõik mitteioonsed ja katioonsed pindaktiivsed ained peavad olema kergesti biolagunevad ka anaeroobsetes tingimustes.

Biolagunemise andmete saamiseks tuleks kasutada pesuainete koostisainete andmebaasi (Detergents Ingredients Database):

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama asjakohased dokumendid, nagu tarnijate kinnitused ja ohutuskaardid.

Kõikide pindaktiivsete ainete, riidepehendidest ja kompleksitekitite kohta tuleb esitada vastavate OECD või ISO katsete tulemused:

- kergesti biolagunev (OECD 301 A, ISO 7827, OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 301 D, ISO 10708, OECD 301 E, OECD 301 F, ISO 9408);
- potentsiaalselt biolagunev (ISO 14593, OECD 302 A, ISO 9887, OECD 302 B, ISO 9888, OECD 302 C);
- kõrvaldatav (OECD 303 A/B, ISO 11733).

Mitteioonsete ja katioonsete pindaktiivsete ainete kohta tuleb esitada vastavate OECD või ISO katsete tulemused (ISO 11734, ECETOC nr 28 (juuni 1988), OECD 311).

5.4. Puitmassi, lõnga, riide ja lõpptoote valgendamine (kohaldatakse mis tahes kiust katete suhtes)

Kloori sisaldavaid aineid ei tohi kasutada lõnga, riide ega lõpptoote valgendamiseks.

Tselluloosikiudude (nt viskoos) valmistamiseks kasutatava puitmassi valgendamiseks ei tohi kasutada elementaarset kloori. Kogu kloori ja orgaanilistes ühendites seotud kloori (OX) sisaldus lõpptöödeldud kiududes ei tohi olla suurem kui 150 miljondikku ning puitmassi tootmise reovees ei tohi adsorbeerunud orgaanilisi halogeenide (AOX) olla üle 0,170 kg tonni õhkuiva puidumassi kohta.

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama kinnituse selle kohta, et klooritud valgendusaineid ei ole kasutatud.

Tehisliku tselluloosi kiudude kohta peab taotleja esitama katsearuande, millest nähtub, et on täidetud kas OXi või AOXi nõue, kasutades vastavalt:

- OXi jaoks meetodit: ISO 11480 (reguleeritav põletamine ja mikrokulonmeetria);
- AOXi jaoks meetodit ISO 9562.

5.5. Värvid (kohaldatakse mis tahes kiust katete suhtes)

Värvide kohta kehtivad järgmised piirangud.

Värvide kasutamisel tekstiilmaterjalides tuleb järgida 10. kriteeriumi (ohtlike ainete kohta) ja seega kohaldatakse sellekohaseid erandeid. Erandtingimused on seotud värvide käitlemisega värvimisjaoskonnas, värvimisprotsessiga ja värvide eemaldamisega värviprotsessi reoveest.

Ainerühm	Kriteerium	Hindamine ja kontrollimine	
i. Halogeenitud kandeained	Kui kasutatakse dispersioonvärve, ei tohi kasutada värvimisprotsessi kiirendajaid halogeenitud kandeaineid polüesterkiu, akrüülkiu ja polüamiidkiu ja nendest kiududest valmistatud riide ning polüestri-villa segu värvimiseks (kandainete näited: 1,2-diklorobenseen, 1,2,4-triklorobenseen, klorofenoksüetanool).	A	
ii. Asovärvid	Akrüül-, puuvillase, polüamiidkiu ja villa ning nendest valmistatud riide värvimiseks ei tohi kasutada asovärve, millest võivad lagunemisel tekkida kantserogeensete omadustega aromaatsed amiinid. Iga arüüamiini sisalduse piirnorm lõpptootes on 30 mg/kg.	B	
	Arüüamiinid		CASi number
	4-aminodifenüül		92-67-1
	Bensidiin		92-87-5
	4-kloro- <i>o</i> -toluidiin		95-69-2
	2-naftüülamiin		91-59-8
	<i>o</i> -aminoasotoluene		97-56-3
	2-amino-4-nitrotoluene		99-55-8
	<i>p</i> -kloroaniliin		106-47-8
	2,4-diaminoanisool		615-05-4

Ainerühm	Kriteerium		Hindamine ja kontrollimine
	4,4'-diaminodifenüülmetaan	101-77-9	
	3,3'-diklorobensidiin	91-94-1	
	3,3'-dimetoksübensidiin	119-90-4	
	3,3'-dimetüülbensidiin	119-93-7	
	3,3'-dimetüül-4,4'-diaminodifenüülmetaan	838-88-0	
	p-kresidiin	120-71-8	
	4,4'-metüleen-bis-(2-kloroaniliin)	101-14-4	
	4,4'-oksü dianiliin	101-80-4	
	4,4'-tiodianiliin	139-65-1	
	o-toluidiin	95-53-4	
	2,4-diaminotolueen	95-80-7	
	2,4,5-trimetüulaniliin	137-17-7	
	o-anisidiin (2-metoksüaniliin)	90-04-0	
	2,4-ksüliidiin	95-68-1	
	2,6-ksüliidiin	87-62-7	
	4-aminoasobenseen	60-09-3	
	Näitlik loetelu asovärvidest, millest võib lagunemisel tekkida arüламиине, on esitatud allpool.		
	Dispersioonvärvid, millest võib lagunemisel tekkida aromaatsid amiine		
	Dispersioonoranž 60	Dispersioonkollane 7	
	Dispersioonoranž 149	Dispersioonkollane 23	
	Dispersioonpunane 151	Dispersioonkollane 56	
	Dispersioonpunane 221	Dispersioonkollane 218	
	Aluselised värvid, millest võib lagunemisel tekkida aromaatsid amiine		
	Aluseline pruun 4	Aluseline punane 114	
	Aluseline punane 42	Aluseline kollane 82	
	Aluseline punane 76	Aluseline kollane 103	
	Aluseline punane 111		

Ainerühm	Kriteerium		Hindamine ja kontrollimine
	Happelised värvid, millest võib lagunemisel tekkida aromaatsid amiine		
	CI happeline must 29	CI happeline punane 24	CI happeline punane 128
	CI happeline must 94	CI happeline punane 26	CI happeline punane 115
	CI happeline must 131	CI happeline punane 26:1	CI happeline punane 128
	CI happeline must 132	CI happeline punane 26:2	CI happeline punane 135
	CI happeline must 209	CI happeline punane 35	CI happeline punane 148
	CI happeline must 232	CI happeline punane 48	CI happeline punane 150
	CI happeline pruun 415	CI happeline punane 73	CI happeline punane 158
	CI happeline oranž 17	CI happeline punane 85	CI happeline punane 167
	CI happeline oranž 24	CI happeline punane 104	CI happeline punane 170
	CI happeline oranž 45	CI happeline punane 114	CI happeline punane 264
	CI happeline punane 4	CI happeline punane 115	CI happeline punane 265
	CI happeline punane 5	CI happeline punane 116	CI happeline punane 420
	CI happeline punane 8	CI happeline punane 119:1	CI happeline violetne 12
	Otsetoimelised värvid, millest võib lagunemisel tekkida aromaatsid amiine		
	Otsetoimeline must 4	Aluseline pruun 4	Otsetoimeline punane 13
	Otsetoimeline must 29	Otsetoimeline pruun 6	Otsetoimeline punane 17
	Otsetoimeline must 38	Otsetoimeline pruun 25	Otsetoimeline punane 21
	Otsetoimeline must 154	Otsetoimeline pruun 27	Otsetoimeline punane 24
	Otsetoimeline sinine 1	Otsetoimeline pruun 31	Otsetoimeline punane 26
	Otsetoimeline sinine 2	Otsetoimeline pruun 33	Otsetoimeline punane 22
	Otsetoimeline sinine 3	Otsetoimeline pruun 51	Otsetoimeline punane 28
	Otsetoimeline sinine 6	Otsetoimeline pruun 59	Otsetoimeline punane 37
	Otsetoimeline sinine 8	Otsetoimeline pruun 74	Otsetoimeline punane 39
	Otsetoimeline sinine 9	Otsetoimeline pruun 79	Otsetoimeline punane 44
	Otsetoimeline sinine 10	Otsetoimeline pruun 95	Otsetoimeline punane 46
	Otsetoimeline sinine 14	Otsetoimeline pruun 101	Otsetoimeline punane 62
	Otsetoimeline sinine 15	Otsetoimeline pruun 154	Otsetoimeline punane 67

Ainerühm	Kriteerium			Hindamine ja kontrollimine
	Otsetoimeline sinine 21	Otsetoimeline pruun 222	Otsetoimeline punane 72	
	Otsetoimeline sinine 22	Otsetoimeline pruun 223	Otsetoimeline punane 126	
	Otsetoimeline sinine 25	Otsetoimeline roheline 1	Otsetoimeline punane 168	
	Otsetoimeline sinine 35	Otsetoimeline roheline 6	Otsetoimeline punane 216	
	Otsetoimeline sinine 76	Otsetoimeline roheline 8	Otsetoimeline punane 264	
	Otsetoimeline sinine 116	Otsetoimeline roheline 8,1	Otsetoimeline violetne 1	
	Otsetoimeline sinine 151	Otsetoimeline roheline 85	Otsetoimeline violetne 4	
	Otsetoimeline sinine 160	Otsetoimeline oranž 1	Otsetoimeline violetne 12	
	Otsetoimeline sinine 173	Otsetoimeline oranž 6	Otsetoimeline violetne 13	
	Otsetoimeline sinine 192	Otsetoimeline oranž 7	Otsetoimeline violetne 14	
	Otsetoimeline sinine 201	Otsetoimeline oranž 8	Otsetoimeline violetne 21	
	Otsetoimeline sinine 215	Otsetoimeline oranž 10	Otsetoimeline violetne 22	
	Otsetoimeline sinine 295	Otsetoimeline oranž 108	Otsetoimeline kollane 1	
	Otsetoimeline sinine 306	Otsetoimeline punane 1	Otsetoimeline kollane 24	
	Otsetoimeline pruun 1	Otsetoimeline punane 2	Otsetoimeline kollane 48	
	Otsetoimeline pruun 1:2	Otsetoimeline punane 7		
	Otsetoimeline pruun 2	Otsetoimeline punane 10		
iii. Kantserogeensed, mutageensed ja reproduktiivtoksilised värvained	Kantserogeenseid, mutageenseid ja reproduktiivtoksilisi värve ei tohi kasutada ühegi kiu ega riide puhul.			A
	Kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised värvained	CASi number		
	C.I. Happeline punane 26	3761-53-3		
	C.I. Aluseline punane 9	569-61-9		
	C.I. Aluseline violetne 14	632-99-5		
	C.I. Otsetoimeline must 38	1937-37-7		
	C.I. Otsetoimeline sinine 6	2602-46-2		
	C.I. Otsetoimeline punane 28	573-58-0		
	C.I. Dispersioonsinine 1	2475-45-8		
	C.I. Dispersioonoranž 11	82-28-0		
	C.I. Dispersioonkollane 3	2832-40-8		

Ainerühm	Kriteerium	Hindamine ja kontrollimine																																												
iv. Värvivid, mis võivad ülitundlikkust tekitada	Värvaineid, mis võivad ülitundlikkust tekitada, ei tohi kasutada akrüül-, polüamiid- ja polüesterkiu ega sellistest kiududest riide värvimiseks.	A																																												
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th data-bbox="368 405 810 488">Dispersioonvärvid, mis võivad tekitada ülitundlikkust</th> <th data-bbox="815 405 1257 488">CASi number</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td data-bbox="368 495 810 555">C.I. Dispersioonsinine 1</td><td data-bbox="815 495 1257 555">2475-45-8</td></tr> <tr><td data-bbox="368 562 810 622">C.I. Dispersioonsinine 3</td><td data-bbox="815 562 1257 622">2475-46-9</td></tr> <tr><td data-bbox="368 629 810 689">C.I. Dispersioonsinine 7</td><td data-bbox="815 629 1257 689">3179-90-6</td></tr> <tr><td data-bbox="368 696 810 757">C.I. Dispersioonsinine 26</td><td data-bbox="815 696 1257 757">3860-63-7</td></tr> <tr><td data-bbox="368 763 810 824">C.I. Dispersioonsinine 35</td><td data-bbox="815 763 1257 824">12222-75-2</td></tr> <tr><td data-bbox="368 831 810 891">C.I. Dispersioonsinine 102</td><td data-bbox="815 831 1257 891">12222-97-8</td></tr> <tr><td data-bbox="368 898 810 958">C.I. Dispersioonsinine 106</td><td data-bbox="815 898 1257 958">12223-01-7</td></tr> <tr><td data-bbox="368 965 810 1025">C.I. Dispersioonsinine 124</td><td data-bbox="815 965 1257 1025">61951-51-7</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1032 810 1093">C.I. Dispersioonpruun 1</td><td data-bbox="815 1032 1257 1093">23355-64-8</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1099 810 1160">C.I. Dispersioonoranž 1</td><td data-bbox="815 1099 1257 1160">2581-69-3</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1167 810 1227">C.I. Dispersioonoranž 3</td><td data-bbox="815 1167 1257 1227">730-40-5</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1234 810 1294">C.I. Dispersioonoranž 37</td><td data-bbox="815 1234 1257 1294">12223-33-5</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1301 810 1361">C.I. Dispersioonoranž 76</td><td data-bbox="815 1301 1257 1361">13301-61-6</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1368 810 1429">C.I. Dispersioonpunane 1</td><td data-bbox="815 1368 1257 1429">2872-52-8</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1435 810 1496">C.I. Dispersioonpunane 11</td><td data-bbox="815 1435 1257 1496">2872-48-2</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1503 810 1563">C.I. Dispersioonpunane 17</td><td data-bbox="815 1503 1257 1563">3179-89-3</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1570 810 1630">C.I. Dispersioonkollane 1</td><td data-bbox="815 1570 1257 1630">119-15-3</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1637 810 1697">C.I. Dispersioonkollane 3</td><td data-bbox="815 1637 1257 1697">2832-40-8</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1704 810 1765">C.I. Dispersioonkollane 9</td><td data-bbox="815 1704 1257 1765">6373-73-5</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1771 810 1832">C.I. Dispersioonkollane 39</td><td data-bbox="815 1771 1257 1832">12236-29-2</td></tr> <tr><td data-bbox="368 1839 810 1899">C.I. Dispersioonkollane 49</td><td data-bbox="815 1839 1257 1899">54824-37-2</td></tr> </tbody> </table>	Dispersioonvärvid, mis võivad tekitada ülitundlikkust	CASi number	C.I. Dispersioonsinine 1	2475-45-8	C.I. Dispersioonsinine 3	2475-46-9	C.I. Dispersioonsinine 7	3179-90-6	C.I. Dispersioonsinine 26	3860-63-7	C.I. Dispersioonsinine 35	12222-75-2	C.I. Dispersioonsinine 102	12222-97-8	C.I. Dispersioonsinine 106	12223-01-7	C.I. Dispersioonsinine 124	61951-51-7	C.I. Dispersioonpruun 1	23355-64-8	C.I. Dispersioonoranž 1	2581-69-3	C.I. Dispersioonoranž 3	730-40-5	C.I. Dispersioonoranž 37	12223-33-5	C.I. Dispersioonoranž 76	13301-61-6	C.I. Dispersioonpunane 1	2872-52-8	C.I. Dispersioonpunane 11	2872-48-2	C.I. Dispersioonpunane 17	3179-89-3	C.I. Dispersioonkollane 1	119-15-3	C.I. Dispersioonkollane 3	2832-40-8	C.I. Dispersioonkollane 9	6373-73-5	C.I. Dispersioonkollane 39	12236-29-2	C.I. Dispersioonkollane 49	54824-37-2	
Dispersioonvärvid, mis võivad tekitada ülitundlikkust	CASi number																																													
C.I. Dispersioonsinine 1	2475-45-8																																													
C.I. Dispersioonsinine 3	2475-46-9																																													
C.I. Dispersioonsinine 7	3179-90-6																																													
C.I. Dispersioonsinine 26	3860-63-7																																													
C.I. Dispersioonsinine 35	12222-75-2																																													
C.I. Dispersioonsinine 102	12222-97-8																																													
C.I. Dispersioonsinine 106	12223-01-7																																													
C.I. Dispersioonsinine 124	61951-51-7																																													
C.I. Dispersioonpruun 1	23355-64-8																																													
C.I. Dispersioonoranž 1	2581-69-3																																													
C.I. Dispersioonoranž 3	730-40-5																																													
C.I. Dispersioonoranž 37	12223-33-5																																													
C.I. Dispersioonoranž 76	13301-61-6																																													
C.I. Dispersioonpunane 1	2872-52-8																																													
C.I. Dispersioonpunane 11	2872-48-2																																													
C.I. Dispersioonpunane 17	3179-89-3																																													
C.I. Dispersioonkollane 1	119-15-3																																													
C.I. Dispersioonkollane 3	2832-40-8																																													
C.I. Dispersioonkollane 9	6373-73-5																																													
C.I. Dispersioonkollane 39	12236-29-2																																													
C.I. Dispersioonkollane 49	54824-37-2																																													
v. Kroompeitsvärvid	Kroompeitsvärve ei tohi kasutada polüamiidkiu ja villa ning neist valmistatud riide värvimiseks.	A																																												
vi. Metallikomplekside alusel valmistatud värvained	Vase-, kroomi- ja niklipõhiseid metallikompleksidest värve võib kasutada üksnes villa ja polüamiidkiu ning nimetatud kiudude ja tehisliku tsellulooskiu (nt viskoosi) segu värvimiseks.	A																																												

Hindamine ja kontrollimine:

A. Taotleja peab esitama kõnealuste ainete mittekasutamise kinnituse koos tarnija asjaomaste ohutuskaartidega.

B. Taotleja peab esitama aruande lõpptootete katsetamise tulemustega. Asovärvide sisaldust lõpptootes tuleb uurida katsetega standardite EN 14362-1 ja 14362-3 järgi. Iga arülaamiini piirnorm on 30 mg/kg. (Märkus: 4-aminoasobenseeni esinemise kohta võib saada valepositiivseid tulemusi, seepärast on soovitatav tulemusi kontrollida.)

5.6. Ekstraheeruvad metallid (kohaldatakse mis tahes kiust katete suhtes)

Järgida tuleb järgmisi piirnorme.

Metall	Piirnorm (mg/kg)	
	Võrevoodi madratsi katted	Kõik muud tooted
Antimon (Sb):	30,0	30,0
Arseen (As)	0,2	1,0
Kaadmium (Cd)	0,1	0,1
Kroom (Cr):		
— Metallikompleksidega värvitud tekstiilmaterjalid	1,0	2,0
— Kõik muud tekstiiltooted	0,5	1,0
Koobalt (Co)		
— Metallikompleksidega värvitud tekstiilmaterjalid	1,0	4,0
— Kõik muud tekstiiltooted	1,0	1,0
Vask (Cu)	25,0	50,0
Plii (Pb)	0,2	1,0
Nikkel (Ni):		
— Metallikompleksidega värvitud tekstiilmaterjalid	1,0	1,0
— Kõik muud tekstiiltooted	0,5	1,0
Elavhõbe (Hg)	0,02	0,02

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama aruande lõpptootete katsetamise kohta piirnormide järgimise kontrollimiseks. Katsetes tuleb kasutada ekstraheerimist standardi ISO 105-E04 (happeline higilahus) järgi ning määramist induktiivsidestusega plasma mass-spektromeetriaga (ICP-MS) või induktiivsidestusega plasma optilise emissioonspektromeetriaga (ICP-OES, kasutatakse ka lühendit ICP-AES).

5.7. Vee, mustuse ja õli sisseimbumist takistavad ained (kohaldatakse mis tahes kiust katete suhtes)

Fluoritud vee, mustuse ja õli sisseimbumist tõkestavate ainetega ei tohi töödelda. See hõlmab töötlemist perfluoritud ja polüfluoritud süsinikuühenditega.

Fluorimata töötlemisained peavad olema kergesti biolagunevad ega tohi kuhjuda veekeskkonnas, sealhulgas setetes. Ka peavad need vastama 10. kriteeriumile (ohtlike ainete kohta).

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama tarnija kinnituse, et kõnealuseid aineid ei kasutata, lisama ohutuskaardid ja näitama asjakohaselt, et 10. kriteerium on täidetud.

5.8. Märktöötuluse reoveeheid (kohaldatakse mis tahes kiust katete ja villast täidiste suhtes)

Keskonda juhitav reovee keemiline hapnikutarve ei tohi olla üle 20 g töödeldud tekstiilmaterjali kg kohta. See nõue kehtib toodete valmistamisel kanga kudumise, värvimise, mustri trükkimise ja lõpptöötuluse kohta. Seda nõuet tuleb kontrollida kohapealse reoveepuhasti väljumiskohas või välise reoveepuhasti vastuvõtukohas.

Kui reovett puhastatakse kohapeal ja see juhitakse edasi pinnavette, peab reovesi vastama ka järgmistele nõuetele:

- i) pH on 6–9 (v.a juhul, kui vastuvõtva vee pH ei vasta sellele nõudele);
- ii) temperatuur on alla 35 °C (v.a juhul, kui vastuvõtva vee temperatuur on kõrgem).

Kui 10. kriteeriumi punkti a erandi tingimusega on nõutav värvi eemaldamine, peab reovesi vastama järgmistele spektraalsete absorptsioonitegurite nõuetele:

- i) 7 m⁻¹ lainepikkusel 436 nm (kollane piirkond)
- ii) 5 m⁻¹ lainepikkusel 525 nm (punane piirkond)
- iii) 3 m⁻¹ lainepikkusel 620 nm (sinine piirkond)

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama üksikasjalikud dokumendid ja katsearuanded, kasutades standardit ISO 6060 keemilise hapnikutarbe määramiseks ja standardit ISO 7887 värvi määramiseks, ning näitama, et kuue kuu kestel enne taotluse esitamist oli iga kuu keskmise puhul tagatud nõuete täitmine, ja esitama kinnituse selle nõude täitmise kohta. Andmetega tuleb kinnitada, et nõuetele vastavus on tagatud tootmiskohas, või kui reovett töödeldakse väljaspool, tuleb esitada reoveepuhasti käitaja kinnitus.

5.9. Mehaaniline tugevus (kohaldatakse mis tahes kiust katete suhtes)

Madratsikate peab olema nõuetekohaste mehaaniliste omadustega vastavalt järgmistele standarditele.

Omadus	Nõuded	Katsemeetod
Rebenemistugevus	Kootud riie ≥ 15 N Lausriie ≥ 20 N Silmkoeline riie: ei kohaldata	ISO 13937-2 (kootud riie) ISO 9073-4 (lausriie)
Õmbluste nihe	Kootud riie ≥ 16 koelõnga: maksimaalselt 6 mm Kootud riie < 16 koelõnga: maksimaalselt 10 mm Silmkoeline riie ja lausriie: ei kohaldata	ISO 13936-2 (koormusel 60 N iga kootud riide puhul)
Tõmbetugevus	Kootud riie ≥ 350 N Silmkoeline riie ja lausriie: ei kohaldata	ISO 13934-1

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama aruande järgmiste katsete tulemustega: ISO 13937-2 või ISO 9073-4 järgi rebenemistugevuse määramiseks, ISO 13936-2 (koormusel 60 N) õmbluste nihke kohta ning ISO 13934-1 järgi tõmbetugevuse kohta.

5.10. Leegiaeglusti tööiga (kohaldatakse mis tahes kiust katete suhtes)

Eemaldatavad ja pestavad katted peavad säilitama oma toimivuse pärast 50 pesukorda ja trummelkuivatust vähemalt temperatuuril 75 °C. Katted, mis ei ole ette nähtud eemaldamiseks ega pesemiseks, peavad oma toimivuse säilitama pärast leotamiskatset.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama järgmiste standardite järgi tehtud katsete aruanded:

- ISO 6330 koos ISO 12138-ga: (eemaldatavate ja pestavate katete pesemine kodus) ning ISO 10528 (tööstuslik pesemine);
- BS 5651 või mõni samaväärne standard katete puhul, mis ei ole ette nähtud eemaldamiseks ja pesemiseks.

5.11. Mõõtmete muutumine (kohaldatakse mis tahes kiust eemaldatavate katete suhtes)

Nii kodustes tingimustes kui ka tööstuslikul pesemisel ja kuivatamisel ei tohi madratsi katte mõõdud muutuda rohkem kui:

- kootud riide puhul $\pm 3\%$
- lausriide puhul $\pm 5\%$

Neid nõudeid ei kohaldata riide suhtes, mis ei ole ette nähtud pesemiseks.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama katsearuanded, milles osutatakse asjakohastele standarditele. Katse tuleb teha standardite ISO 6330 ja EN 25077 järgi. Kui katte puhul ei ole teistmoodi ette nähtud, kohaldatakse järgmisi vaike-tingimusi: pesu 3A (60 °C), kuivatamine C (aluse peal) ja triikimine vastavalt riide koostisele.

6. kriteerium: liimid ja liimained

Orgaanilisi lahusteid sisaldavaid liime ei tohi kasutada. Toote koostamisel kasutatavad liimid ja liimained peavad vastama 10. kriteeriumile (ohtlike ainete kohta).

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama oma või tarnija kinnituse, et kõnealuseid aineid ei kasutata, lisama sellekohased dokumendid ning asjakohaselt tõendama 10. kriteeriumi täitmist.

7. kriteerium: leegiaeglustid

Tootesse, selle artiklisse ega selle ühetaolisesse ossa ei tohi lisada järgmisi leegiaeglusteid.

Nimetus	CASi number	Lühend
Dekabromodifenüüleeter	1163-19-5	decaBDE
Heksabromotsüklododekaan	25637-99-4	HBCD/HBCDD
Oktabromodifenüüleeter	32536-52-0	octaBDE
Pentabromodifenüüleeter	32534-81-9	pentaBDE
Polübroomitud bifenüülid	59536-65-1	PBBs
Lühikese ahelaga klooritud parafiinid (C10-C13)	85535-84-8	SCCP
Tris-(2,3-dibromopropüül)fosfaat	126-72-7	TRIS
Tris(2-kloroetüül)fosfaat	115-96-8	TCEP
Tris-(asiridinüül)fosfiinoksiid	545-55-1	TEPA

Leegiaeglusteid võib kasutada kooskõlas 10. kriteeriumiga (ohtlike ainete kohta).

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab kinnitama ja nõudma tarnijalt kinnitust, et loetelus esitatud leegiaeglusteid ei ole tootes, üheski selle artiklis ega selle ühetaolises osas. Samuti tuleb lisada leegiaeglustite toime tugevdamiseks lisatud ainete loetelu koos nende sisalduse ning asjaomaste ohu- ja riskilauseetega ning tõendada 10. kriteeriumi täitmist.

8. kriteerium: biotsiidid

8.1. Tootmine

Biotsiidide toimeainete kasutamiseks tootes peab olema Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 528/2012 ⁽¹⁾ kohane luba (loetelu on aadressil http://ec.europa.eu/environment/biocides/annexi_and_ia.htm) ning biotsiide võib kasutada vastavalt 10. kriteeriumile (ohtlike ainete kohta).

Hindamine ja kontroll: taotleja peab kas kinnitama, et biotsiide ei ole tootes kasutatud, või esitama tõendusmaterjalid, et biotsiide kasutatakse vastavalt määruse (EL) nr 528/2012 nõuetele. Tuleb esitada tootele lisatud biotsiidide loetelu koos nende sisalduse ning asjaomaste ohu- ja riskilausestega ning tõendada 10. kriteeriumi täitmist.

8.2. Transport

Klorofenoole (nende sooladid ja estreid), poliüklooritud bifenuüle (PCB), tinaorgaanilisi ühendeid (sealhulgas TBT, TPhT, DBT ja DOT) ja dimetüülfumaraati (DMFu) ei tohi kasutada toote, selle artiklite ja selle ühetaoliste osade veo ja hoiustamise ajal.

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab kinnitama ja nõudma tarnijalt kinnitust, et loetelus esitatud aineid ei ole kasutatud toote, toote artiklite ega selle ühetaoliste osade veo ja hoiustamise ajal. Tuleb esitada tootele lisatud biotsiidide loetelu koos sisalduste ning asjaomaste ohu- ja riskilausestega ning tõendada, et 10. kriteerium on täidetud.

9. kriteerium: plastifikaatorid

Järgmisi plastifikaatoreid ei tohi tahtlikult lisada tootesse, ühessegi toote artiklisse ega selle ühetaolisesse osasse.

Nimetus	CASi number	Lühend
Diisononüülftaalat (*)	28553-12-0; 68515-48-0	DINP
Di-n-oktüülftaalat	117-84-0	DNOP
Di-(2-etüülheksüül)ftaalat	117-81-7	DEHP
Diisodetsüülftaalat (*)	26761-40-0; 68515-49-1	DIDP
Butüülbensüülftaalat	85-68-7	BBP
Dibutüülftaalat	84-74-2	DBP
Di-iso-butüülftaalat	84-69-5	DIBP
Hargahelaga di-C6-8-alküülfalaadid	71888-89-6	DIHP
Hargahelaga di-C7-11-alküülfalaadid	68515-42-4	DHNUP
Di-n-heksüülftaalat	84-75-3	DHP
Di-(2-metoksüetüül)ftaalat	117-82-8	DMEP

(*) Ainult võrevoodi madratsite puhul.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 528/2012, 22. mai 2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

Keelatud plastifikaatorite kogusisaldus peab olema väiksem kui 0,10 massiprotsenti. Plastifikaatoreid võib kasutada kooskõlas 10. kriteeriumiga (ohtlike ainete kohta).

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab kinnitama ja nõudma tarnijalt kinnitust, et loetelus esitatud aineid ei ole kasutatud tootes, üheski selle artiklis ega selle ühetaolises osas. Võidakse nõuda ohutuskaarte, et kontrollida polümeeride koostist ja veenduda, et loetlus esitatud aineid ei ole tootes kasutatud. Tuleb esitada tootele lisatud plastifikaatorite loetelu koos nende sisalduse ning asjaomaste ohu- ja riskilausega ning tõendada 10. kriteeriumi täitmist. Kui leitakse, et teabe kvaliteet ei ole piisav, võidakse ISO 14389 kohaselt nõuda täiendavat kinnitust ftalaatide kogusisalduse kohta.

10. kriteerium: ained ja segud, mille kasutamine on keelatud või lubatud piirangutega

a) Ohtlikud ained ja segud

Eli ökomärgist ei või anda tootele, kui toode või selle artikkel, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006⁽¹⁾ artikli 3 lõikes 3, või selle ühetaoline osa sisaldab ainet või segu, mis vastab allpool esitatud tabelis toodud ohu- või riskilause kriteeriumidele määruse (EÜ) nr 1272/2008 või nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ⁽²⁾ järgi, või sisaldab ainet või segu, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 57, välja arvatud juhul, kui on tehtud erand.

Kõige uuemad liidus vastuvõetud klassifitseerimiseeskirjad on prioriteetsemad kui loetletud ohu- ja riskilause. Seetõttu tuleb taotlejatel veenduda, et klassifikatsioonid põhineksid kõige uuematel klassifitseerimiseeskirjadel.

Allpool tabelis esitatud ohu- ja riskilause kehtivad üldjuhul ainete kohta. Kui ainete kohta ei ole võimalik teavet saada, kohaldatakse segude klassifitseerimise eeskirju.

Eespool nimetatud nõuet ei kohaldata, kui kasutatud ainet või segude omadused tootmisprotsessis muutuvad (nt aine ei ole enam bioloogiliselt kättesaadav, toimub keemiline muutumine) ning kui identifitseeritud ohtu enam ei ole. See hõlmab ka näiteks modifitseeritud polümeere ja monomeere, mis on plastkattes kovalentselt seotud.

Ohulause ^(a)	Riskilause ^(b)
H300 Allaneelamisel surmav	R28
H301 Allaneelamisel mürgine	R25
H304 Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav	R65
H310 Nahale sattumisel surmav	R27
H311 Nahale sattumisel mürgine	R24
H330 Sissehingamisel surmav	R23/26
H331 Sissehingamisel mürgine	R23
H340 Võib põhjustada geneetilisi defekte	R46
H341 Arvatavasti põhjustab geneetilisi defekte	R68

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1907/2006, 18. detsember 2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH), millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu direktiiv 67/548/EMÜ, 27. juuni 1967, ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT 196, 16.8.1967, lk 1).

Ohulause (a)	Riskilause (b)
H350 Võib põhjustada vähktõbe	R45
H350i Sissehingamisel võib põhjustada vähktõbe	R49
H351 Arvatavasti põhjustab vähktõbe	R40
H360F Võib kahjustada viljakust	R60
H360D Võib kahjustada loodet	R61
H360FD Võib kahjustada viljakust. Võib kahjustada loodet	R60/61/60–61
H360Fd Võib kahjustada viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet	R60/63
H360Df Võib kahjustada loodet. Arvatavasti kahjustab viljakust	R61/62
H361f Arvatavasti kahjustab viljakust	R62
H361d Arvatavasti kahjustab loodet	R63
H361fd Arvatavasti kahjustab viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet	R62–63
H362 Võib kahjustada rinnaga toidetavat last	R64
H370 Kahjustab elundeid	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Võib kahjustada elundeid	R68/20/21/22
H372 Kahjustab elundeid	R48/25/24/23
H373 Võib kahjustada elundeid	R48/20/21/22
H400 Väga mürgine veeorganismidele	R50
H410 Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	R50–53
H411 Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	R51–53
H412 Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime	R52–53
H413 Võib avaldada veeorganismidele pikaajalist kahjulikku toimet	R53
EUH059 Ohtlik osoonikihile	R59
EUH029 Kokkupuutel veega eraldub mürgine gaas	R29
EUH031 Kokkupuutel hapetega eraldub mürgine gaas	R31
EUH032 Kokkupuutel hapetega eraldub väga mürgine gaas	R32

Ohulause (a)	Riskilause (b)
EUH070 Silma sattumisel mürgine	R39–41
H317 (alajaotis 1A): Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni (künnis ≥ 01 % massi järgi) (c)	R43
H317 (alajaotis 1B) Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni (künnis $\geq 1,0$ % massi järgi) (c)	
H334: Sissehingamisel võib tekitada allergiat või astma sümptomeid või hingamisraskusi	R42

Märkused

(a) Vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008.

(b) Vastavalt direktiividele 67/548/EMÜ, 2006/121/EÜ ja 1999/45/EÜ.

(c) Vastavalt komisjoni 10. märtsi 2011. aasta määrusele (EL) nr 286/2011, millega muudetakse tehnika ja teaduse arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (ELT L 83, 30.3.2011, lk 1).

Vastavalt määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõikele 7 on järgmiste ainete puhul tehtud erand 10.a kriteeriumist ja allpool sätestatud nõuetest. Iga aine puhul peavad vastava ohu klassifikatsiooni jaoks olema täidetud kõik erandi tingimused.

Ained/ainerühmad	Erandi klassifikatsioon	Erandi tingimused
Antimontrioksiid (ATO)	H351	Antimontrioksiidi kasutatakse polüestrites katalüsaatorina või leegiaeglusti sünergistina tekstiilmaterjali aluskihis. Antimontrioksiidiga kokkupuute piirnorm töökohal kaheksa tunni kestel on 0,5 mg/m ³ .
Nikkel	H317, H351, H372	Nikkel on roostevaba terase koostises.
Värvained värvimiseks ja mittepigmentsed ained tekstiilmaterjalidele mustri trükkimiseks	H301, H311, H331, H317, H334 H411, H412, H413	Töötajate kokkupuute piiramiseks tuleb kasutada tolmu mittesisaldavat koostist ning värvide automaatset annustamist ja käitlemist värvimis- ja trükkimisjaoskondades Sellesse klassifikatsiooni kuuluvate aktiiv-, otsetoimeliste, küüp- ja väävelvärvide kasutamise korral tuleb järgida vähemalt ühte järgmistest tingimustest: — kasutada suure afiinsusega värve; — kasutada värvainele vastavaid seadmeid; — kasutada standardseid värvimisvõtteid; — reovee puhastamisel eraldada värvained (vt kriteerium 5.8); — kasutada lahustiga värvimist; — kasutada digitaalse tindiprinteriga värvimist. Värvilahuses värvimine ja digiprinteriga trükkimine on erandid nendest tingimustest.

Ained/ainerühmad	Erandi klassifikatsioon	Erandi tingimused
Tekstiilmaterjalides kasutatavad leegiaeglustid	H317 (1B), H373, H411, H412, H413	Toote kavandamisel tuleb järgida tuleohutusalaseid ISO ja EN standardeid ja liikmesriikide tuleohutus- ning riigihankenõudeid ja -eeskirju. Toode peab vastama vastupidavuse nõuetele (vt kriteerium 5.10)
Optilised valgendid	H411, H412, H413	Optilisi valgendeid võib kasutada üksnes akrüül-, polüamiid- ja polüesterkiu valgendamiseks.
Vee, mustuse ja õli sisseimbumist takistavad ained	H413	Asjaomased ained ja nende lagusaadused peavad olema kergesti biolagunevad ega tohi kuhjuda veekeskkonnas, sealhulgas setetes.
Tekstiilmaterjalides kasutatavad lisaained: kandeained, ühtlustavad ained, dispergaatorid, pindaktiivsed ained, paksendajad, sideained)	H301, H371, H373, H334, H411, H412, H413, EUH070 H311, H331, H317 (1B)	Retseptid tuleb koostada automaatsete annustamissüsteemide jaoks ja kasutada tuleb standardeid tööprotsesse Klassifitseeritud lisaaineid ei tohi olla lõpp- tootes üle 1,0 massiprotsendi.
Liimid ja liimained	H304, H341, H362, H371, H373, H400, H410, H411, H412, H413, EUH059, EUH029, EUH031, EUH032, EUH070, H317, H334	Liimide ja liimainete puhul tuleb järgida 6. kriteeriumi tingimusi.

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama toote materjalide, sealhulgas kõikide artiklite ja selle ühetaoliste osade loetelu.

Taotleja peab tegema kindlaks tootes leiduvad ained ja segud, mis võidakse klassifitseerida kriteeriumis eespool esitatud ohu- ja riskilause alla. Taotleja peab kinnitama toote, selle artiklite ja ühetaoliste osade vastavust kriteeriumi 10.a nõudele.

Taotleja peab valima sobivad kontrolliviisid. Peamiste kontrolliviisidena on ette nähtud järgmised:

- kui artiklid on valmistatud teatava keemilise koostisega (nt vahtlateks ja poliüuretaanvaht): ohutuskaardid tuleb esitada lõpptoote kohta või nende ainete ja segude kohta, mille sisaldus lõpptootes on üle 0,10 massiprotsendi;
- toote ühetaolised osad ja kõik sellega seotud osad ja lisandid (nt metall- ja plastosad): ohutuskaardid tuleb esitada nende materjalide kohta, millest sellised osad koosnevad, ning ainete ja segude kohta, mida leidub koostises või millega on materjale töödeldud, nii et neid on jäänud lõpptoote ossa üle 0,10 massiprotsendi;
- selliste ainete keemiline koostis, mida kasutatakse teataval ülesandel tootes või selle tekstiilmaterjalidest osades (nt liimid ja liimained, leegiaeglustid, biotsiidid, plastifikaatorid, värvid jne): ohutuskaardid tuleb esitada nende ainete ja segude kohta, mida kasutatakse lõpptoote koostus, ning selliste ainete ja segude kohta, mida kasutatakse tekstiilmaterjalist osade tootmisel, värvimisel, mustri trükkimisel ja viimistlemisel ning millest jääb jääke tekstiilmaterjalist osadesse.

Kinnitus peab sisaldama asjakohaseid dokumente, nagu tarnija allkirjaga kinnitus vastavuse kohta, et ühtegi ainet, segu ega materjali ei ole klassifitseeritud ühtegi ohuklassi, mis on seotud eespool loetelus osutatud ohu- ja riskilausestega vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008, kuivõrd seda saab kindlaks teha vähemalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 VII lisas loetletud nõuete alusel.

Teave tuleb esitada aine või segu sellise kuju või füüsilise oleku kohta, milles seda valmistoote juures kasutatakse.

Iga aine ja segu klassifitseerimise või mitteklassifitseerimise kinnituse jaoks tuleb esitada järgmised tehnilised andmed:

- i) selliste ainete puhul, mida ei ole registreeritud määruse (EÜ) nr 1907/2006 kohaselt või mis ei ole veel hõlmatud ühtlustatud CLP klassifikatsiooniga: kõnealuse määruse VII lisas loetletud nõuetele vastavad andmed;
- ii) selliste ainete puhul, mis on registreeritud määruse (EÜ) nr 1907/2006 kohaselt ja mis ei vasta ühtlustatud CLP klassifikatsiooni nõuetele: andmed, mis põhinevad REACHi registreerimistoimikul ja millega kinnitatakse, et aine ei ole klassifitseeritud;
- iii) ühtlustatud klassifikatsiooni kuuluvate või tarnija/tootja klassifitseeritud ainete puhul: ohutuskaardid, kui on olemas. Kui need ei ole kättesaadavad või kui aine on tarnija/tootja klassifitseeritud, tuleb esitada teave ainete ohtlikkuse klassifikatsiooni kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 II lisale;
- iv) segude puhul: ohutuskaardid, kui on olemas. Kui need ei ole kättesaadavad, tuleb esitada segu klassifikatsiooni arvutus vastavalt määruse (EÜ) nr 1272/2008 juhistele koos segude ohtlikkuse klassifikatsiooni alase teabega vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 II lisale.

Ohutuskaardid tuleb täita vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 II lisa 10., 11. ja 12. jaotise juhistele („Ohutuskaartide koostamise nõuded“). Ebatüüpilike ohutuskaartide korral on vaja lisada täienduseks teave kemikaalide tarnijate kinnitustelt.

Ainete omaduste kohta võib saada teavet ka muul viisil kui katsetega, näiteks alternatiivmeetoditega, nagu in vitro meetodid, kvantitatiivsete struktuuri aktiivsuse mudelitega või kasutades määruse (EÜ) nr 1907/2006 XI lisa kohast ainete rühmitamist või interpoleerimist ja ekstrapoleerimist. Asjakohaseid andmeid soovitatakse tungivalt jagada kõigi turustusahela osalistega.

Kui kasutatakse aineid, mille suhtes on tehtud erand, tuleb kinnituses täpsustada, milliste ainete osas on tehtud erand, ja esitada asjakohased tõendusmaterjalid erandite tingimuste täitmise kohta.

b) *Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõike 1 kohaselt loetletud ained*

Määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõike 6 kohasest väljajätmisest ei tehta erandit selliste ainete suhtes, mida käsitatakse väga ohtliku aineks ning mis on kantud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõikega 1 ettenähtud loetellu ja mille sisaldus segudes, toote koostisosas või liittoote homogeenses osas on üle 0,10 massiprotsendi.

Hindamine ja kontroll: kõige ajakohastatumale väga ohtlike ainete loetelule tuleb viidata taotluse esitamise kuupäeval. Taotleja esitab kriteeriumile 10.b vastavuse kohta kinnituse koos asjakohaste dokumentidega, sealhulgas materjalide tarnijate allkirjadega kinnituse ainete ja segude kriteeriumidele vastavuse kohta ning ainete ja segude asjakohaste ohutuskaartide koopiad kooskõlas määruse (EÜ) nr 1907/2006 II lisaga. Ohutuskaartidel peab olema märgitud ainete ja segude sisalduse piirnormid vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 31.

11. kriteerium: lenduvate orgaaniliste ühendite (SVOC, VOC, VVOC) eraldumine madrastsist

Madrastsist 7 või 28 päeva jooksul ruumi õhku eralduv lenduvate orgaaniliste ühendite osa ei tohi ületada allpool sätestatud lõppväärtusi.

Selliste suuruste arvutamiseks kasutatakse heitekambrikatse meetodit ja võrdlusruumina kasutatakse Euroopa võrdlusruumi (*European Reference Room*) analoogselt katsemeetodile, mida on kirjeldatud dokumendis „Health-related Evaluation Procedure for Volatile Organic Compounds Emissions from Building Products” (ehitusmaterjalidest eralduva lenduvate orgaaniliste ühendite heite tervisemõju hindamise meetod), mille on välja töötanud AgBB (2012. aasta versioon on aadressil http://www.umweltbundesamt.de/sites/default/files/medien/377/dokumente/agbb_evaluation_scheme_2012.pdf)

Aine	Lõppväärtus 7. päeval	Lõppväärtus 28. päeval
Formaldehüüd	< 0,06 mg/m ³	< 0,06 mg/m ³
Muud aldehüüdid	< 0,06 mg/m ³	< 0,06 mg/m ³
Lenduvad orgaanilised ühendid (kokku)	< 0,5 mg/m ³	< 0,2 mg/m ³
Pooleldi lenduvad orgaanilised ühendid (kokku)	< 0,1 mg/m ³	< 0,04 mg/m ³
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt kategooriasse C1 A või C1B klassifitseeritud ained	< 0,001 mg/m ³	< 0,001 mg/m ³

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama kambrikatse analüüsi standardi EN ISO 16000-9 järgi. Formaldehüüdi ja teisi aldehüüde tuleb analüüsida standardi ISO 16000-3 järgi; lenduvaid ja pooleldi lenduvaid orgaanilisi ühendeid tuleb analüüsida standardi ISO 16000-6 järgi. Standardi CEN/TS 16516 järgi tehtud katsed loetakse samaväärseks sarja ISO 16000 standardite järgi tehtud katsetega.

Katsetulemused arvutatakse pinna eriventilatsiooni $q = 0,5 \text{ m}^3/\text{m}^2\text{h}$ korral, millele vastab koormustegur $L = 1 \text{ m}^2/\text{m}^3$ ja õhuvahetus $n = 0,5$ korda tunnis. Koormusteguri arvutamisel tuleb kõikidel juhtudel võtta arvesse kõiki madratsi pindu (pealmist, alumist ja küljepind). Katse tuleb teha kogu madratsiga. Kui see ei ole mingil põhjusel võimalik, tuleb kasutada üht järgmistest katseviisidest.

- Katse tehakse madratsi esindusliku osaga (nt pool, veerand või kaheksandik madratsit); lõigatud küljed tuleb asjakohasel viisil õhutihedalt sulgeda. Et saada tagasihoidlik sisalduse hinnang kogu madratsi kohta, tuleb näitu vastavalt proovi suurusele suurendada (heide tuleb korrutada kas 2, 4 või 8-ga).
- Katse tehakse madratsi iga koostisosaga. Kogu madratsile vastava sisalduse tagasihoidliku hinnangu saamiseks tuleb summeerida iga koostisosa kohta saadud tulemused järgmise valemi $C_M = \sum \omega_i \cdot C_i$ abil; siin

— C_M ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) on kogu madratsile vastav sisaldus;

— C_i ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}\cdot\text{kg}_i^{-1}$) on madratsi i -nda koostisosa massiühikule vastav sisaldus;

— ω_i [kg] on madratsi i -nda koostisosa mass.

Kõikide madratsi koostisosade heited liidetakse, arvestamata võimalikku adsorptsiooni ega takistusi (halvima juhu lähend).

12. kriteerium: tehnilised näitajad

12.1. Kvaliteet

Madrats tuleb kavandada nii, et turule jõuaks tarbija vajadustele vastav kvaliteetne toode.

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama aruande, milles kirjeldatakse, milliste meetmetega tagatakse toote kvaliteet, selle nõutavad omadused ning vastavus soojus- ja niiskusnõuetele. Lisaks tuleks arvesse võtta ka järgmisi asjaolusid: uurimistöö ja tootearendust materjalivalik ning ettevõttesisene katsetamine ja kontrollimine millega tõendatakse, et tootel on nõutavad kasutus- ning soojus- ja niiskusomadused.

12.2. Vastupidavus

Madratsid peavad olema järgmiste omadustega:

- kõrguse kadu < 15 %;
- kõvaduse kadu: < 20 %.

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama aruande standardi EN 1957 järgi tehtud katse tulemustega. Kõrguse ja kõvaduse kadu tähendab erinevust mõõtmistulemuste vahel, mis on saadud vastupidavuskatse alguses (pärast 100 tsükli) ja lõpus (pärast 30 000 tsükli).

12.3. Garantii

Garantiidokumendis tuleb esitada soovitusel, kuidas madratsit kasutada, säilitada ja kasutuselt kõrvaldada. Madratsil peab olema vähemalt kümne aasta pikkune garantii. See nõue ei kehti võrevoodi madratsite kohta.

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama dokumendid, millega tõendatakse garantiisüsteemi rakendamist.

13. kriteerium: materjalide lahtivõtmist ja taaskasutamist arvestav kavandamine

Tootja peab tõendama, et madratsit saab lahti võtta järgmistel eesmärkidel:

- parandamine ja kulunud osade asendamine;
- vanade või aegunud osade ajakohastamine ja
- osade ja materjalide eraldamine nende edasiseks ringlussevõtmiseks.

Hindamine ja kontroll: tuleb esitada aruanne kirjeldusega, kuidas madratsit lahti võtta ja kuidas iga osa kasutuselt kõrvaldada. Näiteks madratsi lahtivõtmist võib lihtsustada järgmiste võtetega: liimimise asemele eelistada õblemist; kasutada eemaldatavaid katteid; kasutada ühte ja ringlusse võetavat materjali igas ühtlases osas.

14. kriteerium: ELi ökomärgisel esitatav teave

ELi ökomärgise võib paigutada nii pakendile kui ka tootele. Kui lisatakse vabatahtlik ökomärgis, tuleb sellel esitada järgmine tekst:

- „Kestlik ja kvaliteetne toode”
- „Ohtlike ainete sisaldus piiratud”
- „Väiksem õhusaaste ruumis”

Lisaks neile tuleb esitada järgmine tekst:

„Lisateavet selle kohta, miks sellele tootele on antud ELi ökomärgis, leiate veebilehelt <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>”

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama kinnituse ja näitlikud tõendusmaterjalid sellele kriteeriumile vastavuse kohta.

15. kriteerium: tarbijatele esitatav lisateave

Taotleja peab esitama tarbijatele kas kirjalikult või audiovisuaalsel kujul loetelu soovitud, kuidas madratsit kasutada, säilitada ja kasutuselt kõrvaldada.

Hindamine ja kontrollimine: taotleja peab esitama kinnituse ja näitlikud tõendusmaterjalid sellele kriteeriumile vastavuse kohta.
